

Elke les een feestje!

Paardenliefhebber Kelly had meteen belangstelling voor het nieuwe keuzevak

Het nieuwe beroepsgerichte keuzevak Paard en Welzijn (profiel Groen) richt zich op het natuurlijk gedrag van paarden en op de interactie tussen paard en mens. Leerlingen leren onder meer de gezondheid van een paard beoordelen, adviezen geven om het welzijn van een paard te verbeteren en een trainingsplan maken. Docenten en leerlingen zijn enthousiast.

Zoveel leerlingen die gek zijn met paarden, zoveel mogelijkheden om leerdoelen vorm te geven en om aan te sluiten bij bestaande mbo-opleidingen, en toch was er nog geen vmbo-keuzevak gericht op paarden. Dat was de aanleiding voor Sarina van der Molen, docent dierhouderij op Vonk Casticum (en eigenaar van vier paarden) om een nieuw keuzevak Paard en Welzijn te gaan ontwikkelen. "Ik wist zeker dat er belangstelling voor zou zijn", zegt ze.

Een uitdaging daarbij was: hoe zorg je dat zo'n nieuw keuzevak zich genoeg onderscheidt van bestaande keuzevakken, zoals Het houden van dieren? De sleutel vond ze in de aansluiting bij recente wetenschappelijke inzichten over dierenwelzijn. Het 'Vijf Domeinen Model' is gericht op de subjectieve ervaring van het dier: hoe dragen voeding, de fysieke omgeving, gezondheid en interactie met mensen en soortgenoten bij aan het mentale welzijn? In samenspraak met SLO (het landelijk expertisecentrum voor het curriculum) vertaalde ze de theorie naar heldere taken en leerdoelen. "Het belangrijkste is dat leerlingen goed leren observeren en dat ze nadenken over wat een individueel paard nodig heeft."

Interactie

Na de goedkeuring van het ministerie van OCW kon Vonk Casticum het keuzevak vorig schooljaar voor het eerst aanbieden. "De leerlingen waren nog

enthousiaster dan ik had verwacht", zegt docent dierhouderij Hedwich de Groot, die de eerste 'run' verzorgde. "We hadden elf leerlingen en ze waren allemaal even gedreven en gemotiveerd. De allereerste les was vooral theoretisch, maar aan het eind kwam al een leerling naar me toe om te zeggen dat ze nog nooit zo'n leuke les had gehad." Omdat Vonk Casticum zelf geen paarden heeft, vonden de meeste lessen plaats op twee bedrijven in de buurt: Manege Groot en Paddock Paradise Aan Zee, een 'leef tuin' die zo is ingericht (met onder meer een vijver, heuvels en verschillende voederpunten) dat paarden zoveel mogelijk hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Hoewel de theorie over bijvoorbeeld huisvesting, voeding en gedrag in dit vak zeker belangrijk is, leverde de interactie met de paarden de meeste leermomenten op, zag Hedwich. Als het gaat om lichaamshouding of stemgebruik bijvoorbeeld: waar het ene paard goed op reageert, werkt bij een ander paard juist niet. "Wat het extra interessant maakt, is dat je ook een link kunt leggen naar hoe je je zelf op dat moment voelt." Het waren dynamische lessen, omdat Hedwich (die net als Sarina veel ervaring heeft met het trainen van paarden) continu kon reageren op wat zich op dat moment voordeed. "Ik vond het mooi om te zien dat na een tijdje de leerlingen ook elkaar gingen coachen en feedback begonnen te geven", zegt ze.

"Voor mij als docent was elke les een feestje."

Succesmomenten

En wat vonden de leerlingen? Toen Sarina en Hedwich vorig jaar vroegen wie er belangstelling had voor het nieuwe keuzevak Paard en Welzijn, stak Kelly uit (inmiddels) klas 4 meteen haar hand op. "Ik had al ervaring met paarden, maar ik heb tijdens dit keuzevak veel nieuwe dingen geleerd", vertelt ze. "Bijvoorbeeld waaraan je kunt herkennen of het paard gezond is, hoe je een paard kunt begeleiden als het iets eng vindt en hoe je een trainingsschema opstelt. Je leert bijvoorbeeld ook berekenen hoeveel voer een paard nodig heeft, want een sportpaard heeft meer voer nodig dan een recreatiepaard. Het leukste is dat je bij dit keuzevak je passie

kunt delen. Je kunt met elkaar discussiëren over hoe je een paard het beste kunt benaderen, en je leert ook veel van elkaar. Ik vond het aan het eind echt jammer dat het was afgelopen."

Gelukkig krijgt het keuzevak zelf in elk geval een vervolg. Een aantal andere Groen-scholen wil het ook gaan aanbieden, en op Vonk Casticum heeft een nieuwe lichterling leerlingen zich al aangemeld. Tot nu toe zijn het vooral meiden die al ervaring hebben met paarden, maar het kan zeker ook voor andere leerlingen waardevol zijn, denken Sarina en Hedwich. Want het leren van en met paarden levert succesmomenten op, en die succesmomenten zorgen voor persoonlijke groei. "Leerlingen krijgen zelfvertrouwen en ze worden er voortvarend van."

Sarina van der Molen en Hedwich de Groot (rechts)